

Motion till riksdagen 2023/24:2359

av **Heléne Björklund m.fl. (S)**

Ett arbetsliv fritt från våld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för ett arbetsliv fritt från våld och för en ratificering av ILO-konvention 190 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hot och våld förekommer i många olika yrken. Inte minst inom kvinnodominerade vårdyrken där personal regelbundet utsätts för våld, inte sällan av vårdtagare. Hot och våld inom omsorgen är ett område där forskningen hittills är begränsad. Det är dock känt att det är ett problem som finns i vissa vårdverksamheter och att det behöver uppmärksammas.

Våld kan handla om brottsliga gärningar och även handlingar som enligt lagstiftningen inte är brott, men som sammantaget kan skapa ett mönster av utsatthet. Allt våld i arbetslivet måste bekämpas.

Även olika yrkesgrupper och arbetstagare har olika uppfattningar om vad som är verkliga hot och våldshändelser. Vid våld i arbetslivet är det tydligt att flera av de yrkesgrupper som är särskilt utsatta upplever våldshändelserna som en vardagsrisk som följer med yrket. Därför är det mycket som talar för att många incidenter av våld och hot i arbetslivet aldrig registreras, vare sig genom polisanmälan eller genom incidentrapportering. Hur stora mörkertalen är varierar sannolikt mellan olika branscher.

Generellt anmäls allvarliga våldshändelser oftare än lindriga, och våld mellan obekanta anmäls oftare än våld från bekanta. Relationen till gärningspersonerna skiljer sig också tydligt åt mellan anställda inom skola, vård och omsorg och andra yrkesgrupper, som exempelvis butiksanställda och bankpersonal.

I omsorgsyrken är det troligt att den utsatte mer sällan tolkar situationen som en brotts handling. Därmed är det mindre sannolikt att denne tar kontakt med polisen eller ens tar upp händelsen som ett tillfälle där hon utsatts för våld i en offerundersökning, vilket i sin tur osynliggör problematiken med att utsättas för våld i sin yrkesroll.

2019 kom ILO:s konvention (nr 190) vars syfte är att motverka våld och trakasserier samt könsrelaterat våld och könsrelaterade trakasserier i arbetslivet. 2021 presenterade S-regeringen ett betänkande (SOU 2021:86) där det konstaterades att svensk rätt är förenlig med ILO:s konvention (nr 190) om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet. Det fastslogs därmed att det inte behövs några lagändringar för att ratificera konventionen. ILO-konvention 190 behöver nu ratificeras för att den ska kunna genomföras på ett övertygande sätt.

Med bakgrund i ovanstående föreslår vi att regeringen jobbar för ett arbetsliv fritt från våld och för en ratificering av ILO-konvention 190.

Heléne Björklund (S)

Ida Ekeröth Clausson (S)

Laila Naraghi (S)

Hanna Westerén (S)

Karin Sundin (S)

Sanna Backeskog (S)